

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

37

Vragen van de leden **Bouwmeester** en **Marcouch** (beiden PvdA) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *een verplichte drugs- of alcoholtest* (ingezonden 20 augustus 2012).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 20 september 2012) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 3456

Vraag 1

Herinnert u zich de (aangehouden) motie-Marcouch van 20 januari 2011 (Kamerstuk 28 684, nr. 300), waarin gevraagd werd om het gebruik van alcohol en drugs bij geweld als strafverzwarende omstandigheid vast te leggen?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kent u de berichten «Opstelten wil verplichte drugstest¹ en «Opstelten wil bij geweld drugs- of alcoholtest mogelijk maken»?²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Is het waar dat de Kamer al in 2005 is toegezegd dat zou worden gezien hoe bij geweldsincidenten de registratie van alcohol- en/of drugsgebruik systematisch kan plaatsvinden (Kamerstuk 28 345, nr. 33)? Zo ja, waarom duurt het dan zo lang voordat deze toezegging tot actie leidt? Zo nee, wat is er dan niet waar aan die toezegging?

Antwoord 3

In de brief aan de Tweede Kamer van 17 februari 2005 over het rapport *Geweld binnen en buiten* is geconstateerd dat slechts in circa 10% van de onderzochte gewelddossiers informatie was opgenomen over alcohol- en

¹ www.radio1.nl/items/59820-opstelten-wil-verplichte-drugstest?autoplay=103050

² www.rijksoverheid.nl/ministeries/venj/nieuws/2012/08/17/opstelten-wil-bij-geweld-drugs-of-alcoholtest-mogelijk-maken.html

drugsgebruik bij geweld.³ De geringe aantallen lieten geen conclusies toe over de invloed van middelengebruik bij het plegen van geweld in ons land. Vermoed werd dat de politie niet systematisch registreert op het middelengebruik. Daarom is toegezegd dat bezien zal worden hoe bij geweld de registratie van alcohol- en/of drugsgebruik systematisch kan plaatsvinden. Zoals aangegeven in antwoord op eerdere Kamervragen van de leden Joldersma en Çörüz⁴, is hierna in drie pilots de registratie van alcohol en drugs bij geweld beproefd (2006–2007) en geëvalueerd (2008). Daaruit bleek onder meer dat de omvang van middelengerelateerd geweld 31% van het totale geweld omvatte (als seizoenseffecten worden meegenomen stijgt het percentage naar bijna 50%), in bijna de helft van de gevallen het zwaar geweld betrof en de recidive rond de 50% lag. Hierna is besloten tot invoering van de registratie en zijn de technische, personele en financiële consequenties voor de politie berekend (2009–2010). Naar aanleiding van de motie-Marcouch⁵, waarin verzocht wordt het gebruik van alcohol en drugs aan te merken als een zelfstandig strafverhogend element in de strafeis, is het wetgevingstraject gestart dat voorziet in de mogelijkheid van een verplichte drugs- en alcoholtest bij geweldsdelicten.

Vraag 4

Hoe lang is het al bekend dat er een relatie bestaat tussen alcohol en/of drugsgebruik en geweldpleging? Hoe lang is bij u die relatie al bekend?

Antwoord 4

In tal van – vooral buitenlandse – onderzoeken in de afgelopen decennia is een relatie gevonden tussen middelengebruik en geweldpleging. Vooral alcohol, ook in combinatie met drugs, blijkt dan een factor van belang. Het verband is statistisch aangetoond, maar is niet causaal; niet iedere gebruiker van alcohol of drugs pleegt immers geweld. Middelengebruik wordt dan ook beschouwd als een *risicofactor* voor geweldpleging. Bij personen die vanwege hun individuele, maatschappelijke of sociale achtergrond een grotere geneigdheid hebben tot agressief gedrag, verlaagt het middelengebruik de drempel om geweld te plegen. Niet voor alle vormen van geweld is het verband even sterk. Bovendien varieert de invloed van alcohol en drugs met de vigerende drinkcultuur; in het noordelijke deel van Europa is de sociale acceptatie van alcoholmisbruik groter dan in de mediterrane landen. Alcoholgerelateerd geweld komt daardoor vaker voor in bijvoorbeeld Groot-Brittannië (40% van alle geweldsdelicten), Finland (66%), Noorwegen (80%) en Zweden (86%) dan in Frankrijk (25%).⁶

Vraag 5, 6 en 7

Is het waar dat u nog steeds een plan hebt voor een verplichte alcohol- en drugstest? Zo ja, waarin verschilt dit plan dat u vorig jaar maart (Kamerstuk 28 684, nr. 311) al heeft genoemd en waarom blijft het zo lang bij plannen en komt u niet tot daden? Zo nee, wat is de stand van zaken ten aanzien van het bestraffen van alcohol en drugs bij geweld dan wel?

Acht u het mogelijk dat de uitkomst van het in consultatie brengen van een wetsvoorstel kan betekenen dat u toch geen wetsvoorstel bij de Kamer indient?

Deelt u de mening dat de u ten aanzien van het reeds lang bekende gegeven dat alcohol en drugs factoren zijn die bijdragen tot geweldpleging, weinig alert heeft gehandeld om iets aan dat gegeven te doen? Zo ja, kunt u garanderen dat dat alsnog zeer snel wel gebeurt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5, 6 en 7

Op 17 augustus jongstleden is het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met het terugdringen van geweld onder invloed van middelen in consultatie gegeven. Dit wetsvoorstel is in lijn met mijn brief van 25 maart 2011.⁷ Het voorziet in de mogelijkheid van een

³ Kamerstukken II, 2004–2005, 28 345, nr. 33.

⁴ Aanhangsel Handelingen Tweede Kamer 20112012–2769.

⁵ Kamerstukken II, 2010–2011, 28 684, nr. 300.

⁶ P. Anderson en B. Baumberg: *Alcohol in Europe. A report for the European Commission*. London, Institute of Alcohol Studies, 2006.

⁷ Kamerstukken II, 2010–2011, 28 684, nr. 311.

verplichte drugs- en alcoholtest bij geweldsdelicten. Op 15 februari 2012 heb ik uw Kamer gemeld dat het wetgevingstraject is gestart en de inwerkingtreding – onder voorbehoud van instemming van het parlement – voorzien is in 2013.⁸ De uitvoering van dit beleidsvoornemen ligt met het in consultatie geven van dit wetsvoorstel op schema.

⁸ Aangangsel Handelingen Tweede Kamer 20112012–1537.